

BÁO CÁO KINH TẾ - TÀI CHÍNH TUẦN

TUẦN 2 – T1/2018

KINH TẾ VÀ THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH THẾ GIỚI

- **Thâm hụt thương mại của Mỹ cao nhất trong nửa thập kỷ.** Theo Bộ Thương mại Mỹ (5/1), trong tháng 11/2017, cả kim ngạch xuất khẩu và nhập khẩu của quốc gia này đều ghi nhận mức tăng kỷ lục, song nền kinh tế hàng đầu thế giới phải đối mặt với mức thâm hụt thương mại cao nhất trong gần 5 năm trở lại đây. Nguyên nhân chính là do giá dầu tăng đẩy thâm hụt thương mại trong tháng 11/2017 lên mức 50,5 tỷ USD, tăng 1,6 tỷ USD so với tháng trước đó. Thâm hụt thương mại tiếp tục nới rộng nhiều khả năng sẽ ảnh hưởng tới tăng trưởng GDP của nền kinh tế đầu tàu thế giới trong năm tài chính 2018.

- **Dự trữ ngoại hối Trung Quốc tăng 129 tỷ USD trong năm 2017.** Báo cáo của Ngân hàng Trung ương Trung Quốc (PBoC) cho biết, dự trữ ngoại hối của Trung Quốc tăng 20,7 tỷ USD trong tháng cuối năm 2017, đưa mức dự trữ ngoại hối của nước này lên 3,14 nghìn tỷ USD. Đây là tháng thứ 11 liên tiếp dự trữ ngoại hối của Trung Quốc tăng nhờ các biện pháp kiểm soát vốn thắt chặt, đồng Nhân dân tệ tăng giá và sự tăng trưởng vững vàng của nền kinh tế.

- Trên thị trường tiền tệ, **đồng USD tăng giá nhờ việc Fed phát tín hiệu tăng lãi suất 3 lần trong năm 2018.** Với nhận định khả quan về tăng trưởng kinh tế Mỹ, và tỷ lệ thất nghiệp thấp, Fed đã đề ngỏ khả năng sẽ tăng lãi suất 3 lần trong năm 2018. Ngay sau đó, tỷ giá USD đã tăng lên mức cao nhất kể từ đầu năm. Chỉ số USD đã tăng 0,38% lên 92,345 điểm, mức cao nhất kể từ 29/12. Việc lãi suất tăng sẽ hỗ trợ đồng USD tăng giá do đầu tư tại Mỹ sẽ trở nên hấp dẫn hơn và tăng nhu cầu đầu tư vào USD.

Ngân hàng Trung ương Châu Âu (ECB) kêu gọi các chính phủ tăng cường quản lý và đánh thuế bitcoin với lý do đồng tiền kỹ thuật số này là mục tiêu của hoạt động đầu cơ và là có thể được sử dụng làm công cụ rửa tiền. Các giao dịch bitcoin cần yêu cầu những người có liên quan phải cung cấp danh tính. Mới đây, Ấn Độ cũng tuyên bố bitcoin và những đồng tiền ảo tương tự đều không phải là tiền tệ hợp pháp và các bên tham gia giao dịch liên quan đến những đồng tiền kỹ thuật số phải tự gánh chịu rủi ro.

- Trên thị trường chứng khoán, **tuần đầu năm 2018, thị trường chứng khoán thế giới tăng điểm mạnh nhờ những kỳ vọng vào năm 2018 và các số liệu kinh tế tháng 12/2017 tích cực.** Chứng khoán Mỹ tiếp tục tăng lên mức cao nhất trong lịch sử, dẫn dắt thị trường cổ phiếu toàn cầu. Chỉ số Dow Jones 30 (Mỹ) tăng 2,33% đạt 25.296 điểm, S&P 500 tăng 2,6% đạt 2.743 điểm do tỷ lệ thất nghiệp tháng 12 duy trì ổn định ở mức thấp 4,1%. Chứng khoán Châu Âu tăng do các báo cáo về doanh số doanh nghiệp ngành tiêu dùng tăng và dự báo nhu cầu tiêu dùng tăng trong năm 2018. Chỉ số FTSE 100 của Anh tăng 0,47% lên mức điểm kỷ lục 7.724, chỉ số DAX của Đức tăng 3,1%, chỉ số CAC (Pháp) tăng 2,5%. Chỉ số Nikkei Nhật tăng mạnh 4,2% lên cao nhất trong 26 năm do kỳ vọng kinh tế tiếp tục tăng trưởng dương, xuất khẩu của Nhật Bản sẽ cải thiện trong năm 2018. Chỉ số Shanghai Composite (Trung Quốc) tăng 2,57% do chỉ số sản xuất PMI sản xuất và phi sản xuất tháng 12/2017 đều tăng vượt dự báo.

- Trong bối cảnh giá dầu thô đang ở mức cao nhất trong vòng 3 năm qua, các chuyên gia đánh giá **thị trường dầu mỏ thế giới năm 2018 sẽ chịu tác động bởi 5 yếu tố chính**: (i) Iran và các nguy cơ địa chính trị gia tăng; (ii) Nguồn cung dầu đá phiến của Mỹ và các quốc gia ngoài OPEC; (iii) Nhu cầu dầu thô và triển vọng tăng trưởng kinh tế thế giới; (iv) Chiến lược của OPEC và Nga; (v) Hoạt động của các quỹ đầu cơ.

KINH TẾ VÀ THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH VIỆT NAM

KINH TẾ VIỆT NAM

- **Ngành xây dựng có thể tăng trưởng 20% trong năm 2018**. Theo Hiệp hội Nhà thầu Xây dựng Việt Nam (2/1), sau những thành tựu ngành xây dựng Việt Nam năm 2017 đạt được, tiềm năng phát triển ngành xây dựng trong năm 2018 dự đoán sẽ phát triển mạnh hơn. Theo đó, năm 2018, chỉ số phát triển ngành xây dựng không những có thể tăng từ 6% - 10%/ năm mà còn lên đến 15% - 20%/ năm nhờ việc tăng khả năng cạnh tranh và mở rộng thị trường đầu tư ra nước ngoài.

- **An ninh tài chính của Việt Nam đã được cải thiện khi nợ công năm 2017 đã giảm xuống ở mức 61,3% GDP**. Số liệu của Bộ Tài chính cho thấy tình hình nợ công Việt Nam đã được cải thiện rõ nét khi nợ công tính tới 31/12/2017 ước khoảng 61,3% GDP, thấp hơn con số được ước tính trước đó 62,6% GDP. Đạt được kết quả tích cực trên có nguyên nhân chính là do tăng trưởng kinh tế vượt kế hoạch (6,81%) đã giúp GDP thực tế đạt khoảng 5,1 triệu tỷ đồng. Bên cạnh đó, việc thực hiện các giải pháp đồng bộ về cơ cấu lại ngân sách, nợ công của Chính phủ¹ đã phát huy hiệu quả.

- **Khôi phục đà tăng trưởng thương mại giữa Việt Nam và Trung Đông**. Theo Bộ Công Thương, thương mại giữa Việt Nam và khu vực Trung Đông đã khôi phục lại đà tăng trưởng và cả năm 2017 đạt 12,8 tỷ USD, tăng 17,4% so với mức 10,9 tỷ USD của năm 2016. Đáng lưu ý là xuất siêu trong năm 2017 tiếp tục được duy trì ở mức khá cao và đạt 6,4 tỷ USD. Trong bối cảnh các thị trường truyền thống đã gần như bão hòa, sức tiêu thụ giảm, thì việc doanh nghiệp tăng cường khai thác thị trường Trung Đông là một hướng đi chiến lược và có ý nghĩa quan trọng về lâu dài.

THỊ TRƯỜNG NGÂN HÀNG

- **Năm 2017, tín dụng hệ thống ngân hàng tăng trưởng 19%, hỗ trợ tích cực cho tăng trưởng kinh tế, không tạo áp lực lạm phát**. Trong đó tỷ trọng tín dụng tiêu dùng trong tổng tín dụng tăng mạnh lên 18% từ 12,3% năm 2016. Do trong tín dụng tiêu dùng có thể tiềm ẩn tín dụng vào các lĩnh vực bất động sản, chứng khoán, cần có biện pháp kiểm soát rủi ro tín dụng tiêu dùng do các ngân hàng cấp thông qua các công ty con là công ty tài chính.

¹ Nghị quyết 51/NQ-CP về Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết 07-NQ/TW về giải pháp cơ cấu lại NSNN và quản lý nợ công. Nghị định 04/2017/NĐ-CP về hạn chế đối tượng, xiết chặt điều kiện cấp bảo lãnh chính phủ. Nghị định 52/NĐ-CP về cho vay lại nguồn vốn vay nước ngoài đối với CQĐP.

- Năm 2017, tỷ lệ nợ xấu của ngân hàng TMCP Sài Gòn Thương Tín (Sacombank) giảm xuống 4,28% từ mức 6,68% năm 2016. Sacombank đã xử lý được 19.000 tỷ đồng nợ xấu bằng các biện pháp bán nợ theo giá thị trường cho VAMC (2.600 tỷ đồng), tự xử lý thu hồi nợ xấu và các khoản phải thu (14.200 tỷ đồng) và thanh lý tài sản cầm trừ nợ (2.800 tỷ đồng). Năm 2018, Sacombank đặt mục tiêu xử lý số nợ xấu ít nhất bằng số nợ đã xử lý năm 2017, đưa tỷ lệ nợ xấu về mức dưới 3%.

- Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam (BIDV) công bố lợi nhuận trước thuế năm 2017 đạt hơn 8.800 tỷ đồng, vượt kế hoạch Đại hội cổ đông đề ra. Lợi nhuận trước thuế của BIDV đạt mức cao nhất từ trước đến nay do tăng trưởng tín dụng 18% và chênh lệch thu chi tăng 44% so với 2016 đạt 24.032 tỷ đồng.

THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN

- **Thị trường cổ phiếu**

Chỉ số VN Index vượt mốc 1.000 điểm trong tuần đầu tiên của năm 2018, đóng cửa tại 1.012,7 điểm, tăng 2,9% so với cuối năm 2017. Nhóm cổ phiếu ngành ngân hàng và dầu khí dẫn dắt thị trường và ảnh hưởng tích cực đến các cổ phiếu vừa và nhỏ. Trong tuần, cổ phiếu của Ngân hàng TMCP Phát triển Tp. Hồ Chí Minh (mã HDB) niêm yết tại HOSE với giá trị vốn hóa thị trường xấp xỉ 1,7 tỷ USD.

- **Thị trường trái phiếu**

Tuần đầu năm 2018, Kho bạc Nhà nước huy động được 3.105 tỷ đồng qua 2 đợt phát hành TPCP kỳ hạn 5 năm và 10 năm (tỷ lệ trúng thầu đạt 90%). Đáng chú ý, các nhà đầu tư đã dành sự quan tâm trở lại đối với kỳ hạn 5 năm, mặc dù lãi suất trúng thầu kỳ hạn 5 năm giảm 0,22%/năm và kỳ hạn 10 năm giảm 0,13%/năm so với cuối năm 2017.

Thị trường TPCP năm 2018 dự báo ít biến động với triển vọng kinh tế vĩ mô tiếp tục tăng trưởng 6,7% trở lên, lạm phát có thể dưới mức 4%. Khối lượng phát hành TPCP năm 2018 dự kiến khoảng xấp xỉ 180 nghìn tỷ đồng; lãi suất trúng thầu nhiều khả năng vẫn sẽ duy trì ở mức thấp. Thị trường TPCP tiếp tục thu hút vốn ngoại do kinh tế vĩ mô ổn định, lạm phát thấp, tỷ giá ổn định.

- **Dòng vốn nước ngoài vào thị trường chứng khoán**

Khối ngoại mua ròng 73 triệu USD trên thị trường chứng khoán chính thức trong tuần đầu năm 2018 (mua ròng 45 triệu USD cổ phiếu và 28 triệu USD trái phiếu).

Triển vọng của dòng vốn gián tiếp nước ngoài năm 2018 sẽ tích cực, góp phần tạo nguồn thu lớn cho ngân sách Nhà nước và tăng cường dự trữ ngoại hối. Sẽ tiếp tục xuất hiện các thương vụ mua cổ phần có giá trị lớn của khối ngoại từ các đợt thoái vốn Nhà nước và IPO cổ phần hóa tại các doanh nghiệp có chất lượng (Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam – ACV, Lọc hóa Dầu Bình Sơn, Vinalines, PV Power, PV Oil, FPT, Nhựa Bình Minh, Nhựa Tiền Phong, Domesco...). Ngoài ra, sẽ có thêm dòng vốn ngoại vào thị trường đón đầu triển vọng được nâng hạng lên thị trường mới nổi của thị

trường chứng khoán Việt Nam. Cổ phiếu ngành ngân hàng, bán lẻ, thực phẩm, hàng không sẽ thu hút dòng vốn ngoại và là động lực tăng trưởng cho chỉ số VN Index.

THỊ TRƯỜNG BẢO HIỂM

Khung pháp lý trên thị trường bảo hiểm sẽ tiếp tục được tăng cường. Bộ Tài chính đang triển khai nghiên cứu mô hình vốn trên cơ sở rủi ro giúp nâng cao chuẩn mực an toàn vốn; xây dựng cơ sở dữ liệu chung đối với nghiệp vụ bảo hiểm sức khỏe và bảo hiểm xe cơ giới để đảm bảo minh bạch, giúp lành mạnh hóa thị trường bảo hiểm. Bộ Tài chính sẽ nghiên cứu đề trình Chính phủ, trình Quốc hội sửa đổi, bổ sung Luật kinh doanh bảo hiểm, dự kiến vào năm 2020.

PHỤ LỤC

Bảng: Biến động một số chỉ số chứng khoán trong tuần

	05/01/2018	So với tuần trước	So với cuối 2017
VN Index	1.012,7	2,89%	2,89%
HNX Index	118,9	1,73%	1,73%
Dow Jones 30 (Mỹ)	25.296	2,33%	2,33%
FTSE 100 (Anh)	7.724	0,47%	0,47%
DAX 30 (Đức)	13.320	3,11%	3,11%
Nikkei 225 (Nhật)	23.702	4,16%	4,16%
Shanghai Composite (TQ)	3.392	2,57%	2,57%

Nguồn: HSX, HNX, Yahoo Finance

Bảng: Giá hàng hóa thế giới

	Vàng			Dầu thô			Gạo			Cà phê			Cao Su		
	Giá (USD/toz)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (Usd/Bbl)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (Usd/Cwt)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (Cents/lb)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (JPY/kg)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước
03/01/17	1157.1		1.5	54.0		0.2	9.4		0.3	137.3		-3.0	266.0		0.7
06/11/17	1276.3	10.3	-0.1	57.1	5.8	5.0	11.27	19.9	1.0	124.7	-9.2	1.5	203.6	-23.5	7.2
13/11/17	1278.7	10.5	0.2	55.1	2.1	-3.5	11.53	22.7	2.3	127.1	-7.5	1.9	193.6	-27.2	-4.9
20/11/17	1288.8	11.4	0.8	56.6	4.8	2.6	12.22	30.0	6.0	123.7	-9.9	-2.6	178.5	-32.9	-7.8
27/11/17	1295.5	12.0	0.5	57.7	6.9	2.0	12.26	30.4	0.3	125.7	-8.5	1.6	186.0	-30.1	4.2
04/12/17	1272.9	10.0	-1.7	57.5	6.6	-0.3	12.16	29.4	-0.8	126.2	-8.1	0.4	198.2	-25.5	6.5
11/12/17	1244.3	7.5	-2.3	58.4	8.2	1.5	12.28	30.6	1.0	118.8	-13.5	-5.9	194.4	-26.9	-1.9
18/12/17	1259.8	8.9	1.2	57.8	7.1	-1.0	11.71	24.6	-4.6	116.9	-14.9	-1.6	208.4	-21.7	7.2
25/12/17	1274.3	10.1	1.2	58.5	8.4	1.2	11.88	26.4	1.5	120.6	-12.2	3.1	206.5	-22.4	-0.9
03/01/18	1314.7	-1.0	3.2	60.5	12.1	3.4	11.50	22.3	-3.2	130.1	-5.2	7.9	207.0	-22.2	0.2
08/01/18	1314.0	-0.1	-0.1	61.6	1.8	1.8	11.59	0.8	0.8	128.4	-1.3	-1.3	202.8	-2.0	-2.0

Nguồn: Tradingeconomics